

Fauske 3. juni 2013

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
E-post: nve@nve.no

Høringsuttalelse Nylandselva kraftverk i Leirfjord kommune

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, FNF Nordland, er et nettverk for 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Nordland, med til sammen over 20 000 medlemskap. FNF Nordland arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Nordland arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang et talerør for de store grupper av allemannsrettighetshavere i norsk utmark.

FNF Nordland har ikke hatt tilstrekkelig kapasitet til å følge opp saken skikkelig, men har likevel noen innspill til det omsøkte prosjektet. Uttalelsen er skrevet i nært samarbeid med Naturvernforbundet i Nordland.

Nylandselva kraftverk vil utnytte et fall på 200 meter i Nylandselva, med inntak på kote 360 og kraftstasjon på kote 160. Nylandselva har et nedbørfelt på 7,55 km² og en middelvannføring på 778 l/s ved inntaket. Maksimal slukeevne er oppgitt til 1400 l/s og minste slukeevne på 70 l/s. I et middels år vil kraftverket produsere ca. 8 GWh, gitt en installert effekt på 2,26 MW. Vannveien vil bestå av ca. 300 meter profilboret tunnel fra inntaket, og videre ca. 900 meter nedgravde rør til kraftstasjonen. Det er oppgitt at det vil bli behov for noe sprenging. Som adkomst til kraftstasjonen vil det bli bygget ca. 1500 meter permanent vei. I en anleggsperiode vil rørgaten bli benyttet som midlertidig vei. Nettetilknytning skjer via en ca. 3 km lang jordkabel fra kraftstasjonen til eksisterende 22 kV ved Leirosen transformatorstasjon. Denne blir lagt i ny og eksisterende vei.

Det er planlagt å slippe 60 l/s som minstevannføring fra inntaket hele året.

Det er også søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av Nylandselva kraftverk med tilhørende koplingsanlegg og kraftlinje.

Det er gjennomført en del tidligere registreringsarbeid i kommunen (naturtypekartlegging og viltkartlegging) som danner del av kunnskapsgrunnlaget om de lokale naturverdier. Naturbase (DN) og i Lakseregisteret (DN). Kontakt med Leirfjord kommune og med Fylkesmannen i Nordland. Egen befaring ble foretatt i begynnelsen av september med forholdsvis liten vannføring.

Naturmiljø

Tiltaket vil medføre betydelig reduksjon i vannføringen. Livsgrunnlaget for kryptogamer i og i umiddelbar nærhet av vannstrengen vil svekkes. Minstevannsføring vil trolig bidra til at

forekomster ikke utgår. Det er et myrdrag sør for Tjærstadvatnet som vil gi tilsig til nedre del av fallstrekningen. Dette vil bidra noe til restvannføring i vassdraget.

Kvalitet på hekkelokalitet for fossefall kan bli forringet.

Fisk

I Lakseregisteret det for Nylandselva opplysninger om en liten og ikke selvreproduserende bestand av laks og en liten og moderat/lite påvirket, hensynskrevende bestand av sjøaure (kategori 5a for bestandstilstand). Anadrom fisk kan gå ca. 4,7 km opp i vassdraget til Kjerringfossen. De tiltak som er gjenstand for vurdering i denne sammenheng vil ikke medføre nevneverdige endringer i vannførings- eller temperaturforhold i elva nedstrøms kraftstasjonen. Elvestrekningen fra ca. 100 m nedstrøms kraftstasjonen og videre til sjøen anses å ikke inngå i dette prosjektets influensområde.

På bakgrunn av opplysninger fra oppdragsgiver om tidligere utsetting av fisk, legges det til grunn at vassdraget har en bestand av aure ovenfor anadrom strekning.

Det er forekomst av ål i de fleste av vassdragene i regionen. Det er derfor grunn til anta at det da også er eller har vært bestand av ål i Nylandselva. Hvor langt oppover i vassdraget ålen går / har gått foreligger det ikke opplysninger om. Prosjektets influensområde starter ca 6km ovenfor utløpet i sjøen og ca 1,5 km ovenfor anadrom strekning og representerer således en begrenset del av vassdraget samlet.

Strekningen / traseen for ny adkomstvei ikke konkret befart / vurdert i felt da dette er tilkommet senere som en planendring. Grunnlaget for vurdering er dermed ikke optimalt, men noen betraktninger kan likevel gjøres. Samlet sett vurderes sannsynligheten for at det på strekningen skal være forekomster av verdifull vegetasjon eller prioriterte naturtyper som liten.

INON

Utbyggingen vil medføre en reduksjon av inngrepsfrie områder i kategori 2 på ca. 4,24 km². Inngrepsfrie områder i kategori 1 vil bli redusert med 6,06 km². Inngrepsfrie områder med villmarkspreg vil bli redusert med 0,44 km².

Landskap

Nylandsvassdraget ligger på østsiden av Leirfjorden/Sundet i Leirfjord kommune og har vestlig eksposisjon. Landskapet preges av små dalfører og koller. Bjørkeskog finnes i de lavereliggende delene. Flere mindre vann og vassdrag finnes i området. Disse har sine nedbørsfelt i områder lenger øst med fjellpartier på over 900 m.o.h.

Området er lite påvirket av mennesker og naturen er forholdsvis intakt. Redusert vannføring i Nylandselva kan redusere den visuelle kvaliteten av området. For øvrig synes det å være knyttet friluftsinnteresser til et belte mellom gårdsbrukene langs riksveien og nedre deler av fallstrekningen.

FNF Nordlands vurdering

Foreliggende kunnskap viser at det omsøkte tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for viktige og prioriterte naturtyper, vegetasjonstyper eller rødlistearter. De negative konsekvensene er rettet mot INON ved tap av villmarkspregede områder, bortfall av INON sone 2 på ca. 4,24 km², og INON sone 1 blir redusert med 6,06 km².

For fossekall og vassdragstilknyttete arter vil disse bli negativt påvirket av en sterkt redusert vannføring. For landskap vil den visuelle kvaliteten og opplevelsesverdien for friluftsliv reduseres da området er lite påvirket av inngrep. FNF Nordland er dog litt usikker i forhold til utredningene og om kunnskapsgrunnlaget og om foreslått minstevannføring er tilstrekkelig. Samtidig er ikke traseen for ny adkomstvei befart. FNF Nordland ser gjerne at det innhentes mer kunnskap, evt. tilleggsutredninger, før en eventuell konsesjon kan gis.

For FNF Nordland

Erling Solvang
Styreleder

Gisle Sæterhaug
Daglig leder

Kopi (per e-post) til:

Leirfjord kommune

Nordland fylkeskommune

Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavd.

Friluftslivets Fellesforbund